

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken bestond bij vijf fracties de behoefte om aan de Minister President en de minister van Buitenlandse Zaken enkele vragen en opmerkingen voor te leggen met betrekking tot de geannoteerde agenda van de Europese Raad d.d. 16 juli 2014.

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Knops

Adjunct-griffier van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Beun

Preambule

De leden van de VVD-fractie nemen kennis van de geannoteerde agenda.

De leden van de PvdA-fractie danken de minister voor de geannoteerde agenda.

De leden van de SP-fractie hebben kennis genomen van de geannoteerde agenda van de Europese Raad d.d. 16 juli 2014. De leden hebben hierover de volgende vragen en opmerkingen.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de agenda. Zij hebben hierbij enkele vragen en opmerkingen.

Strategische agenda en topfuncties EU

De leden van de VVD-fractie herhalen hun wens dat het in Brussel snel weer zal gaan over banen, in plaats van over baantjes. Ze delen het standpunt van het kabinet dat de uitvoering van de strategische agenda prioriteit heeft.

De leden van de VVD-fractie vragen zich af op welke wijze er bij de verdeling van de portefeuilles rekening wordt gehouden met affiniteit met en het committeren aan de vastgestelde strategische agenda. Hoe gaat het kabinet de Europese Raad hierop controleren?

Ook zijn de leden van deze fractie benieuwd hoe Nederland en hoe de Europese Raad erop zullen toezien dat de wetgevingsvoorstellen van de Europese Commissie de komende 5 jaren zullen aansluiten bij de in de strategische agenda vastgestelde prioriteiten en principes.

De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat de organisatie en werkverdeling van de Europese Commissie moet aansluiten bij de strategische prioriteiten van de EU. Ziet het kabinet dit net als de VVD-fractie als een kansrijke wijze om de inhoudelijke agenda van de Commissie te beperken? Is bekend op welke wijze de voorgedragen voorzitter hier vorm en inhoud aan wil geven?

De leden van de VVD-fractie zijn verheugd over de uitlatingen van de heer Juncker in het Europees parlement, dat hij voorstellen voor het teruggeven van bevoegdheden aan lidstaten serieus zal nemen. Op welke wijze zal het kabinet bij hem erop aandringen dat de Commissie de komende jaren werk zal maken van de door Nederland ingezette subsidiariteitsoefening en ook zal kijken wat er minder kan in Brussel?

De leden van de PvdA-fractie willen benadrukken dat de inhoudelijke focus van Europa het allerbelangrijkst is. De inhoud gaat voor de poppetjes. Europa moet weer gaan leveren voor mensen. Minder focus op de markt en belangen van multinationals, meer focus op de behoeften van mensen.

De leden van de PvdA-fractie zien drie prioriteiten voor de agenda naar een socialere, eerlijke, en betere Europese Unie: een beter Europa met meer respect voor de Europese waarden en de rechtstaat, een eerlijkere Europese Unie die meer zekerheid biedt voor mensen, en een sterkere en solidaire Europese Unie in de wereld, die extern ook eenheid uitstraalt. De leden van de PvdA-fractie vragen het kabinet of het bovenstaande inhoudelijke prioriteiten onverminderd blijft benadrukken bij de vorming van de nieuwe agenda van de Europese Commissie.

Ondanks de prioriteit van de inhoudelijke agenda boven de discussie over de poppetjes onderschrijven de leden van de PvdA-fractie als vanzelfsprekend ook het belang van goede en slagvaardige Eurocommissarissen, een Europese Commissie die de samenleving maximaal weerspiegelt, een breed gedragen voorzitter van de Europese Raad van regeringsleiders, en een EU-Buitenlandvertegenwoordiger die de EU meer slagkracht kan geven in internationaal verband. Het is belangrijk dat de Commissievoorzitter over een breed draagvlak beschikt in de Raad en het Europees Parlement.

De leden van de PvdA-fractie spreken ook hun waardering uit voor de inzet van beoogd Commissievoorzitter Juncker om minimaal hetzelfde aantal vrouwelijke Commissarissen in zijn nieuwe kabinet te installeren. Dit is belangrijk voor het evenwicht in de Commissie en de legitimiteit van het kabinet ten opzichte van de Europese samenleving. De berichtgeving dat er nog geen vrouwelijke kandidaten zijn aangeleverd vinden zij zorgelijk. Zij vragen het kabinet om een reactie.

De leden van de SP-fractie onderschrijven het standpunt van het kabinet dat de inhoudelijke agenda voor de komende vijf jaar voorop staat. Kan het kabinet aangeven of er bepaalde kernprioriteiten zijn waar extra belang aan wordt gehecht? Kan het kabinet daarbij toelichten in hoeverre de(z) kernprioriteiten een rol spelen in de overwegingen die het kabinet maakt ten aanzien van de invulling van de EU-vacatures? Kan het kabinet haar inzet wat betreft de invulling van de vacatures nader toelichten? Houdt het daarbij ook rekening met de prioriteiten die Italië als nieuwe voorzitter van de EU heeft uitgesproken?

De leden van de SP-fractie vragen of het kabinet een voorkeur heeft voor een bepaalde of meerdere EU-vacature(s), indien mocht blijken dat Nederlandse politici in aanmerking komen voor één of meerdere vacatures. Gegeven het feit dat het Europese Parlement wordt voorgezet door een sociaaldemocraat, en de Europese Commissie hoogstwaarschijnlijk door een christendemocraat, heeft het kabinet een voorkeur voor de politieke achtergrond van de nieuwe voorzitter van de Europese Raad? Zo ja, welke?

De leden van de SP-fractie vragen of het kabinet kan aangeven wat zijn appreciatie is van de «optimale flexibiliteit» in de toepassing van de begrotingsregels in verhouding tot de gestelde kernprioriteiten zoals opgenomen in de strategische agenda?

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet in hoeverre de tegenstem van het VK en Hongarije bij de verkiezing van de nieuwe voorzitter van de Europese Commissie de regering zorgen baart. Wat betekent deze uitslag voor de positie van Nederland in het gesprek met de heer Juncker?

De leden van de CDA-fractie kunnen zich vinden in de visie van het kabinet dat de strategische agenda leidend moet zijn bij de benoeming van de topfuncties. In de geannoteerde agenda lijkt toch sprake te zijn dat er al gesproken gaat worden over functies, terwijl de strategische agenda nog niet uitgekristalliseerd is. De leden van de CDA-fractie vragen zich daarom af of het kabinet het eens is met de stelling dat het bespreken van de topfuncties nog niet aan de orde zou moeten zijn? Wat zijn de elementen die het kabinet zeker in de strategische agenda van de Unie wil terugvinden?

Bovendien, in de brief van de minister van Buitenlandse Zaken (2014Z13226) wordt benoemd dat nog niet bekend is over welke functies overeenstemming bereikt kan worden. De leden van de CDA-fractie

vragen of daar voor de Europese Raad nog helderheid over komt. Hoe zorgt het kabinet ervoor dat het tijdens de Europese Raad niet voor een voldongen feit komt te staan wanneer er kandidaten en functies besproken worden?

Wat heeft Nederland tijdens de consultatierondes met de voorzitter van de Europese Raad besproken? Heeft Nederland kandidaten naar voren geschoven?

De Oostenrijkse media berichten dat Nederland negen kandidaat commissarissen naar voren geschoven heeft (<http://mobil.derstandard.at/2000002940637/Junckers-Frauenproblem>), te weten de heren Dijsselbloem, Timmermans, Weijers, Zalm, Balkenende, Koenders, Melkert en Bos en mevrouw In 't Veld. Klopt dat?

De leden van de CDA-fractie vragen of het kabinet afstemming heeft gezocht of dat er nog afstemming gezocht wordt met gelijkgestemde landen over de verdeling van topfuncties in de EU. Zo ja op welke wijze? Wordt tijdens de Europese Raad ook gesproken over de kwaliteiten en achtergrond bij dossiers die verwacht mogen worden van een topfunctionaris of wordt voorbijgegaan aan deze vraag bij het benoemen van topfuncties?

Wat zal, gegeven de «prioriteiten» van de minister-president de inzet zijn voor een functie voor Nederland? En met welke namen voor een Nederlands commissariaat zal de minister-president naar Brussel afreizen?

Kan het kabinet bevestigen dat er bij de keuze voor een Nederlandse Eurocommissaris geen voorkeur is voor een politieke kleur, maar dat kwaliteit voorop staat?

Wanneer verwacht het kabinet dat een nieuwe Europese Commissie volledig is geïnstalleerd?

Is het kabinet bereid om zich sterk te maken voor een procesevaluatie achteraf van de benoemingen van topfuncties in de EU en van het samenstellen van de strategische agenda?

De leden van de PVV-fractie geven aan dat het voor hen van groot belang is dat er tenminste een Europese Commissie komt die belangrijke bevoegdheden weer terugbrengt naar de lidstaten. Wat gaat het kabinet ondernemen om een Europese Commissie te benoemen die recht doet aan de eurosceptische verkiezingsuitslag van mei jongstleden?

Deze leden vragen het kabinet wat er klopt van het lijstje van de Oostenrijkse journalist Thomas Mayer waarin Dijsselbloem, Timmermans, Wijers, Koenders, Melkert, Zalm, Bos, In 't Veld en Balkenende genoemd worden als Nederlandse kandidaten voor de functie van Eurocommissaris.

Was of is de premier Rutte in beeld om de voorzitter van de Europese Raad te worden?

De leden van de PVV-fractie vragen of het kabinet ook de gevolgen voor Nederland van het Europese (arbeids)migratiebeleid als prioriteit gaatinbrengen tijdens de komende Europese Raad. Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?

Oekraïne

De situatie in Oekraïne dreigt volgens de leden van de CDA-fractie steeds meer uit te lopen op een langlopend gewapend conflict. Zij vinden dit zeer zorgelijk om meerdere redenen. In de geannoteerde agenda wordt gesproken over aanscherping van het sanctiebeleid tegen Rusland «indien de situatie daartoe aanleiding geeft». Wanneer zou daar volgens het kabinet sprake van kunnen zijn?

Hoe beoordeelt het kabinet de laatste ontwikkelingen, inclusief het terugveroveren van terrein en steden door de regering van Oekraïne op de opstandelingen?

Op welke manier zet het kabinet in op politieke dialoog en de-escalatie?

Is het kabinet het met de leden van de CDA-fractie eens dat sancties tot nu toe nog bijzonder weinig effect hebben gehad?

De leden van de CDA-fractie vragen ook of er door het Nederlandse kabinet op dit moment ook financiële steun verleend wordt aan Oekraïne? Zo ja, welke bedragen zijn hiermee gemoeid en hoe wordt gecontroleerd bij wie deze steun terecht komt?

Overigen

De leden van de SP-fractie vragen de bewindslieden of deze het mogelijk achten dat er in de marge van de top ook gesproken zal worden over mogelijke uitbreiding van de Europese Unie. Zo ja, welk standpunt neemt Nederland dan in?